

P. H A R S E M

Post boks 23 Smestad- Oslo

2den juni 1951.

Til Stortingets Justiskomite,

112377

Oslo

Denne min appell til den ærede Justiskomite er foranlediget ved at Statsadvokatene i Oslo (Dorenfeldt og Lous) har gitt Domsarkivet på Victoria Terasse ORDRE om at jeg skal innsettes til soning av min reststraff.

Dette meddeles meg nå - 8 - otte mdr etter at Høyesterettsdommen ble avsagt (30.9.50). Det nevnes i innkallelsen at Justisdepartementet "har ikke funnet betingelsene for løslatelse på prøve etter reglene i 42 jfr 41 i lov av 9.7. 48. tilstede.

Den straff jeg ble ilagt var $3\frac{1}{2}$ år, hvorav jeg har sonet 2 år og 1 md. Etter $\frac{1}{2}$ soning skulle jeg ha sonet hele min straff. Etter $\frac{2}{3}$ soning gjenstår der ca. 3 mdr. Statsadvokat Dorenfeldt har meddelt o.r.sakfører Fyhn at jeg skal sone denne reststraff på Bods-fengslet. Etter hva der nylig ble meddelt i pressen kommer ingen inn på Bods-fengslet medmindre straffen er over 6 mdr.

om benådning
Etter at jeg sendte inn min søknad - den 19/3/51 - har jeg fått meddelelse fra Domsarkivet at Justisdepartementet ikke kan anbefale benådning og "har ikke funnet grunn til å foredra saken for Kongen".

Dette kommer tiltross for at overlæge Leikvam (fengselslegen) skriftlig har uttalt at han fraråder at jeg blir innsatt til soning, da "fengsling uten tvil vil forværre sykdommen" (Astmabronkitt)

Likeså er framlagt erklæring av 7/5/51 fra Dr. Hallein, som har behandlet meg i mange år, hvori han uttaler, at "det vil være meget skadelig for hans helbred ja direkte livsfarlig for ham å bli satt ind til soning av straff".

Jeg kjenner en rekke tilfeller av rettssaker, hvor angjeldende har vært innfiltret ~~å~~ i det som betegnes som økonomisk landssvik og hvor tiltalte har kommet inn under bestemmelsen om $1/2$ soning.

Det alminnelige har i den siste tid vært at folk med mindre straff enn et år har sluppet å sone rest-straff.

Jeg kan ikke se det annerledes enn at det i mitt tilfelle er et overgrep, som skyldes det faktum, at jeg har gått til kamp mot det jeg betrakter som rettsoppgjørets uhyrligheter.

Jeg har i denne kamp gått åpent fram og kun benyttet meg av renslige "våpen". Jeg har med stor omhu siktet mine beviser sammen med mine juridisk rådgivere slik at jeg med full rett kunne kalle min første bok : "Utrolig men sant".

Jeg har konsekvent gått til angrep, hvor jeg mener det har vært nødvendig og hvor jeg mener bevisene er helt sikre.

Etter å ha gransket min første bok skrev statsadvokat Lous i sin innstilling til riksadvokat Aulie, at han ikke fandt noe punkt i denne bok hvor det kunne reises tiltale mot meg. Riksadvokat sendte så dokumentene vedr. granskingen av boka til Justisdepartementet, idet han henholdt seg til statsadvokat Lous' innstilling.

Tiltross herfor stod statsadvokat Dorenfeldt noen måneder senere opp i retten og uttalte at min bok heller skulle hete "Utrolig men usant". Han ville da ha meg fengslet i tre måneder - i varetekt - bl.a. under henvisning til min bok "Utrolig men sant", som skulle granskes pånytt. Dorenfeldt unnlot i retten å opplyse om hva statsadvokat Lous hadde sagt i sin innstilling.

Jeg har fra første stund vært klar over at jeg i min landssviksak ville skade meg selv p.g.a. mine angrep på rettsoppgjøret og dets men. Dette har jeg også fått føle, Lagmannsrettens domspremisser har gitt meg et sjok slik at jeg helt har mistet troen på at vi lever i et rettssamfund.

I anledning min deltakelse i fiskerikomiten i okt/novbr 1940 står der i domspremissen bl.a. at jeg :

"i all fall delvis, synes å ha handlet ut fra frykt for at tyske kapitalinteresser skulle få dominerende innflytelse i den norske fiskerinæring og ut fra ønsket om å hindre dette."

Men tiltross herfor er mit arbeide i nevnte sak blitt til "bistand til fienden". Alle andre medlemmen av komiteen har gått fri for tiltale herfor.

På samme side i dommen (45) står det :

"Særlig bør fremheves at han grep energisk inn og med heldig resultat, da det fra NS hold ble gjort forsøk på å få tvunget restauratøren i Tostrupkjelløren-Hartmann-bort fra sin bedrift. Ved en anledning grep han inn i en svartebørsaffære og kom derved i ~~kann~~ skarp konflikt med tyskerne ved Reichskommisariatet, uten at han ga seg" (sommeren 1942)

Der ble framlagt i retten et dokument som beviste at jeg like etter sistnevnte episode- sommeren 1942 - ble truet av Dr. Richert (nestkommenderende ved Reichskommisariatet) at jeg "fra nå av" stadig ville bli bekjempet av Dr. Richert og Dr. Blankenagel.

Denne min klare innstilling når det gjalt norske interesser har ikke veiet det allerede ringeste for Lagmannsretten, såvidt jeg kan skjønne.

Lagmannsretten fandt forhold bevist, som jeg mener ikke var bevist og hvor der sogar forelå vitneprov til det motsatte. Senere har jeg innsamlet nye beviser og håper i kraft av disse å få min sak gjenopptatt. Begjæring herom blir innsendt en av de nærmeste dage.

Jeg tillater meg derfor å rette en inntrengende appell til den ærede Justiskomite for å hindre et eklatant overgrep mot meg i forbindelse med min soningstid. Et krav om at jeg skal settes inn til soning av 3 mdr mener jeg er et overgrep som også krenker rettens helligste prinsip : Likhet for Loven.

Det vil neppe være en mann i hele landet som ikke vil forstå at jeg skal straffes ekstra, fordi jeg har angrepet rettsoppgjørets skyggesider ~~og~~ fra høyeste hold: "de mørke flåkkene). Dette mit syn er bestyrket av uttalelser fra juridiske venner - også utenfor tidl. NS kretse, som jeg har forelagt saken.

Jeg tillater meg å gi et resumé av de overgrep jeg har vært utsatt for som følge av min konsekvente kamp mot urettferdigheten. I mine skrifter har jeg framholdt :

- 1) Rikspolitisjefens ^{ulovlige} direktiver - videresendt av fengselsstyret, hvorledes fangene skulle behandles. Et direktiv som står i strid med den gjeldende fengselslov og i strid med den opplysning justisminister Cappelen kom med i Stortinget sommeren 1945. Her sa han at NS fanger skulle behandles som vanlige varetektsfanger. Alle vet at dette ~~ikk~~ løfte ikke er oppfylt - takket være rikspolitisjefens og Fengselsstyrets direktiver.
- 2) Fengselsstyret utsultnings-taktikk sommeren 1945 likeoverfor NS fanger, som i mai 1945 kun fikk ca 700 kalorier, så de måtte ty til søplekassene for å oppretholde livet.
- 3) Fangevokternes pøbelaktige opptreden mot fangene, som sogar ble beskytt (etter rikspolitisjefens skriftlige ordre) når de om natten måtte ut et nødvendig erind som følge av dysenteri - når klosett-bøttene i brakkene var fulle.
- 4) Mishandling av fanger - sogar med døden tilfølge. Jeg har opplevet at fangekamerater begikk selvmord, andre ble sinnsyke. Senest igaar fik jeg besøk av en ung kunstner, som nå må betraktes som sinnsyk - etter opphold i kjelleren på Victoria Terrassen mai 1945 og senere på Akershus. Dette knekket et sensibelt kunstnersinn. Jeg kjenner hustruer og barn som har lidd det utrolige - for den hevn samfunnet krevet, fordi mannen var medlem av NS og fordi han kollektivt skulle straffes herfor.
- 5) Hederligere borgere er blitt ribbet til skinnet, tiltross for at de ikke har gjort noe straffbart etter vår gamle straffelov og aldri har ment å overtre norsk lov.
- 6) Bestyrernes overgrep og ulovlige disposisjonér, som vel er et av de svarteste punkter i rettsoppgjørets historie.
- 7) I februar 1947 lå jeg syk på Lazarettet på Ilebu p.g.a. en alvorlig influensa, som jeg hadde pådratt meg i en selle hvor vinduet ikke kunne lukkes helt igjen. Ute var det ofte mer enn 20 kullegrader. Legen nektet meg liggetillatelse om dagen - tiltross for min ryggskade. Jeg måtte da ligge på det iskolde gulvet og alle min sengklær var tatt bort om dagen.

- 7) Straks feberen begynte å gå nedover - kom landssvikpolitiet og rev meg ut av min sykeseng tross legens protest. Politiet sørget for at mit feberkort, som hang over sengen ble fjernet. Jeg ble ført til en av de mørkeste seller i Møller gt nr 19. Dette førte til at min hals snørte seg sammen, så jeg holdt på å miste pusten totalt. I siste øyeblik ble jeg reddet av Dr. Leikvam

Følgen av denne behandling er at jeg har fått en kronisk Astma-bronkitt, som gjør det umulig for meg å ta en sammenhengende arbeidsdag.

Grunnen til denne behandling var at jeg muntlig på Victoria Terrasse hadde beskyldt politiet for å benytte en provokatør, Hans Westbye, til å bringe inn bronnevinn og tobak til fangene på Ilebu på Statens bekostning. Dette gjorde han for å narre fangene til å skrive "illegale" opplysninger, som han sa fru Steinsvik måtte ha til sin nye bok.

Tiltross for at jeg også har nevnt dette forhold i min bok er der ikke reist siktelse mot meg for denne beskyldning. Den er forevrigt også bevist gjennom en rekke vitneprov til politiet i 1947.

- 8) Omtrent på samme tid (vinteren 1946/47) forsøkte den samme provokatør, Hans Westbye, å få meg innfiltrert i en oppkonstruert plan om å få myrdet grosserer Henry Johansens aktør, advokat Sundfør. Denne uhyrlige løgn har jeg påtalt i min bok - og jeg har framholdt at politiets folk søkte å skaffe falske beviser

Jeg har gjentagende gange provosert Påtalemyndigheten til å ta opp denne sak, men desverre forgjaves. Hadde det ikke vært sant, ville jeg uten tvil blitt siktet/

Men å, hvorfor setter ikke Riksadvokaten vedkommende under tiltale, som har forsøkt å få meg stemplet som MORDER ?

- 9) Alle husker vel statsadvokat Dorenfeldt ulovlige arrestasjon av meg i februar 1950, mens jeg oppholdt meg på en rekreasjonstur i Hallingdal. En kald vinternatt måtte jeg kjøre med lensmannen i over 4 timer til Møllergt nr 19. Retten nektet så senere å ta Dorenfeldts krav om fengsling til kjenne. Den rettslige avhøring under min injurie-sak under dommer Didriksens ledelse høsten 1950 til 3.mars 1951 må ha gitt Dorenfeldt et klart bevis for at han intet holdpunkt har for sine siktelse mot meg. Det var derfor at han pludselig avbrøt de rettslige undersøkelser, tiltross for at der gjensto en rekke vitner som skulle avhøres.

En hjemmefrontmann (X U) som jeg ikke kjendte meldte seg frivillig som vitne den 3.3.51 og bekreftet at general-konsul Hildisch var blitt sparket ved arrestasjonen og sogar tatt i håret da han ble lempet opp på en lastebil.

5.

- 10) Jeg har fremlagt beviser for at tidl. statsadvokat i lands-sviksaker, advokat Bjørnvik, på Hønefoss har misbrukt sin embedsstilling til å søke å forføre kvinner hvis menn var fengslet og som han mente å ha makt over. Jeg har påpekt at riksadvokat Aulie har hatt kjennskap til Bjørnvik's forhold i flere år uten at han har gransket denne sak. Nå skal politiet/statsadvokaten ha innstillet på å sette Bjørnvik under tiltale. Men det er gått over 9 mdr før Påtalemyndigheten - åyensynlig motstrebende - har gått til dette skritt. Hele Buskerud vet at Bjørnvik er en geme person og tusener av ikke NS personer forstår ikke hvorfor Justisdepartementet ikke har skredet inn å fratatt ham retten til å opptre som høyesterettsadvokat. n

---0---

Jeg er ikke redd for å sitte 3 mdr. i fengsel selv om det antagelig vil si at jeg mister min helse, ~~men jeg vet at der vil bli reist et pamaskrik~~, som jeg nødig vil oppleve. Alle vil forstå at det her gjelder en hevnaakt, fordi jeg har hatt mot til å si mine meninger om forhold, som idag står hindrende for en forsoning og for en samling mot nye mål. Alle vil forstå at myndighetene fortsatt anvender hevn mot en som i kraft av vår grunnlov benytter seg av ytringsfriheten.

Den kjendte amerikanske socialdemokrat (tidligere kommunist) Freda Utley har i sin siste bok (1949): "The high cost of vengeance" ("Den høye pris for hevnen") drastisk skildret hva de alliertes hevn over Tyskland har og vil komme til å koste.

Skulle en summere opp hva vårt rettsoppgjør har kostet landet, ville en komme opp i et fantastisk belöp. Det var for å bremse på denne utvikling at jeg tok kampen opp - stikk i strid med mine egne interesser. I over 40 år har jeg vært forretningsmann i Norge, England og U S A, men aldri har jeg eller de store selskaper jeg har ledet anlagt noen prosess mot noen. Jeg har heller aldri blitt anklaget av noen for mine disposisjoner. Som kverulant kan jeg vel derfor neppe betegnes.

Jeg vet at hundrede tusen norske borgere står bak meg i vissheten om at rettsoppgjøret er en tåpelig og kortsynt hevnaakt og at vårt rettsvesen ikke har vært sin oppgave voksen.

Tallrike dommere har i skjerpende retning tatt hensyn til at den tiltalte hadde vært en bra mann i enhver henseende. Tor Tofte i Hedäl - Gudbrandsdalen - (en ætling av vår gamle kongehus) fikk 8 års straff. Han hadde vært ordfører og bestyrt dette embede så glimrende som ingen tidligere. Han fikk hårdt föle hva et menneske må utstå, når myndigheten lar hevnen råde. Et eie godt menneske som David Monrad Johansen - en av nordens störste komponister - fikk skjerpet straff - vel fordi han var landskjendt som en GUD benådet komponist. Hadde han vært en tredjeklasse musiker ville han neppe fått skjerpet straff.

Etter at jeg var ferdig med min sak tok jeg fatt på 2 nye store oppgaver, som begge kan bli av landsgavnlig betydning. Den ene gjelder utnyttelsen av den sterkt kalkholdige

6.

skjellsand sammen med jord til bygging av jordhus. Trondheim Tekniske Höyskole foretar for tiden de prøver som må til för saken kan settes ut i livet. Den annen oppgave gjelder et patentkrav som har gigantiske muligheter.

En rekke initiativ-rike menn har i de senere år reist fra landet og der står tusener som venter på leiligheten til å komme ut, fordi de er stemplet som landsforrædere. Det er som den nevnte amerikanske forfatter, Freda Utley, skriver en del av den høye pris som hevnen koster, og det er den vei hevnen förer hele den norske nasjon mot unnergangen.

Jeg har aldri interessert meg för aktiv politikk. Jeg har kastet meg inn i denne kamp för å redde vårt folk mot de forfærdelige følger av urenslighet og overgrep som rettsoppgjøret har medfört. ~~Denne kamp kommer jeg fortsatt til å före~~ fordi jeg ser at muligheten för en samfunds-harmoni kun kan oppstå, når all urettferdighet er gjort god igjen.

Jeg tör håpe at den ærede Justiskomite vil ta min sak opp med de rette myndigheter så at jeg ikke skal komme til å stå som en martyr på rettsoppgjørets "alter" 6 år etter frigjøringen.

Arbödigt

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'R. Harsen'. The signature is fluid and cursive, with a large initial 'R' and a long, sweeping underline.